

[Lasse Budtz]

Humanitær bistand til flygtningene og de mange tusinde ofre for krigsførelsen bør imidlertid fortsat gives fra de vestlige landes side. Danmark har, som vi har hørt af udenrigsministeren, ydet ganske meget indtil nu, men regeringen kan regne med socialdemokratiets støtte til dens formodede eller nærmest annoncerede planer om at øge bistanden til ofrene for krigen.

Den omtalte FN-rapport understreger ganske klart behovet for yderligere hjælp. Befolkningen i Afghanistan er blevet forfulgt med bl.a. napalmbomber, og vi har formentlig alle læst om de bomber, der er kastet ned over landsbyer, og som har haft form af lege-tøj. Vi ved også, at sundhedstilstanden i Afghanistan nu er så ringe, at eksperter har beregnet, at af 1.000 nyfødte dør de 300 eller flere næsten øjeblikkelig.

Tre af de fire millioner afghanske flygtninge befinder sig i Pakistan, hvor de selvsagt må repræsentere et alvorligt politisk, økonomisk og forsyningsmæssigt problem. Pakistans regering har selv offentliggjort lister, der synes at vise, at der er en ganske alvorlig mangel på forsyninger, og denne mangel bør de rige vestlige lande, deriblandt Danmark, være med til at afhjælpe.

Pakistan bruger over 200 mill. dollars om året af sine egne ressourcer på flygtningene, så det er begribeligt, at man gerne vil have hjælp. Det er mindre begribeligt, at Pakistan med så megen energi kritiserer styreformen i Afghanistan uden at prøve at gøre noget ved sin egen styreform, uden at tænke på, at man selv hurtigst muligt skulle indføre et egentligt demokrati i Pakistan. Sandheden er naturligvis, at demokratiet burde indføres begge steder.

Der er selvsagt ingen tvivl om, at Sovjet kan vende udviklingen, hvis man vil, næppe i egentlig demokratisk retning, men sandelig i en fredeligere retning. Det gælder derfor om i alle internationale organer at øge presset på den sovjetiske regering. Det er tilfredsstillende, at EF's udenrigsministre i en fælles erklæring bl.a. har udtalt:

»De fortsat intensiverede kamphandlinger og den fortsat skærpede undertrykkelse af den afghanske befolkning udgør en krænkelse af de grundlæggende rettigheder for en befolkning, der kæmper for at genvinde sin uafhængighed og sin frihed. De fortsatte og stadig mere alvorlige krænkelse af menne-

skerettighederne i Afghanistan har ført til utålelige lidelser for det afghanske folk.«

EF-ministrene støtter naturligvis også i deres udtalelse FN's mæglingsbestrebelse, og ligesom mange andre efterlyser de en tids-tabel for en sovjetisk tilbagetrækning. Uofficielt skal den såkaldte afghanske regering have luftet planer om en tilbagetrækning af de ikke under 120.000 sovjetiske soldater over et år. Denne uofficielle plan har fået kilder i det amerikanske udenrigsministerium til at vise en vis optimisme for første gang i meget lang tid. Et amerikansk tilbud om, at USA vil være parat til at optræde som garant for en fredsaftale, har den afghanske præsident ikke uventet afvist.

Under alle omstændigheder er det nødvendigt at opretholde og forøge det internationale pres på den sovjetiske regering, og dette pres skal og bør Danmark deltage i. Jeg skal derfor om et øjeblik på de 9 partiers vegne foreslå en tekst til et forslag om motiveret dagsorden.

Men inden jeg gør det, vil jeg gerne sige, at det er en ganske bemærkelsesværdig dag, for vi har lige oplevet en anden afstemning, hvor det lykkedes at samle 8 partier om et dagsordensforslag og få det vedtaget. Men i denne debat slår vi rekorden. Da når vi op på 9 partier, som synes at være parat til at stemme for det forslag, jeg skal fremsætte. Jeg vil gerne sige, at socialdemokratiet gerne på mange andre udenrigs- og sikkerhedspolitiske områder ville være i stand til at tale på så mange partiers vegne.

Forslaget fremsættes altså på vegne af socialdemokratiet, det konservative folkeparti, venstre, socialistisk folkeparti, det radikale venstre, centrum-demokraterne, venstresocialisterne, kristeligt folkeparti og fremskridts-partiet, og det lyder:

Forslag om motiveret dagsorden.

»Folketinget fordømmer Sovjetunionens fortsatte invasion, krigsførelse og overtrædelse af menneskerettighederne i Afghanistan.

Folketinget opfordrer regeringen til på alle måder at virke for en politisk forhandlings-løsning i overensstemmelse med FNS resolutioner og til at øge den humanitære hjælp til ofrene for krigen

og går derefter over til næste sag på dags-ordenen.«